

Державний торговельно-економічний університет
ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж ДТЕУ»

Відділення харчових технологій та сфери обслуговування
Циклова комісія харчових технологій, готельно-ресторанної справи та туризму

Гарбуз Марія Віталіївна

КУРСОВА РОБОТА

**ОЦІНКА СУЧАСНОГО ОБСЯГУ ТА ЯКОСТІ ПОСЛУГ ДЛЯ ТУРИСТІВ
НА ЛЬВІВЩИНІ**

Навчальна дисципліна «Дизайн і технології надання туристичних послуг»

**Ступінь освіти «фаховий молодший бакалавр,
Спеціальність 242 Туризм і рекреація,
освітньо-професійна програма «Туристичне обслуговування»,
група ТР-23
Галузь знань 24 Сфера обслуговування**

Науковий керівник:
Тюріна Катерина Олександрівна
викладач

ДОПУЩЕНО ДО ЗАХИСТУ

Керівник,

(підпис)

Катерина ТЮРИНА

Робота містить результати власних досліджень. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

Здобувач

(підпис)

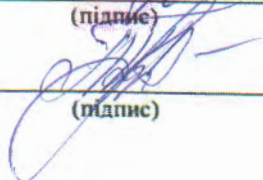
Марія ГАРБУЗ

Підсумкова оцінка: 80/с (літера / балів)

Члени комісії з захисту:

(підпис)

Кирило ГІБКІН

(підпис)

Катерина ТЮРИНА

Державний торговельно-економічний університет
ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж ДТЕУ»

Відділення харчових технологій та сфери обслуговування
Циклова комісія харчових технологій, готельно-ресторанної справи та туризму

ЗАВДАННЯ НА КУРСОВУ РОБОТУ

з навчальної дисципліни «Дизайн і технології надання туристичних послуг»

здобувачу ступеня освіти «фаховий молодший бакалавр»
спеціальності 242 Туризм і рекреації, освітньо-професійна програма «Туристичне
обслуговування»,
групи ТР-23

Гарбуз Марії Віталіївни

1. Тема роботи : ОЦІНКА СУЧАСНОГО ОБСЯГУ ТА ЯКОСТІ ПОСЛУГ ДЛЯ ТУРИСТІВ
НА ЛЬВІВЩИНІ

2. Термін подання завершеної роботи до циклової комісії – 20.11.2024 р.

3. Графік виконання роботи

Назва етапів виконання або структурних елементів роботи	Дата закінчення
Вибір теми курсової роботи	17.10.2024 р.
Розділ 1	11.11.2024 р.
Розділ 2	27.11.2024 р.
Подання на перевірку науковому керівнику	20.11.2024 р.

Завдання видав

Керівник

Катерина ТЮРИНА

(підпис)

«01» 10 2024 р.

Завдання отримав

Здобувач

Марія ГАРБУЗ

(підпис)

«01» 10 2024 р.

ЗМІСТ

Вступ.....	5
Розділ 1 Туристичний потенціал ареалу дестинації Львівщини.....	8
1.1 Географічне положення Львівщини.....	8
1.2 Туристичні ресурси та інфраструктура Львівщини.....	10
Розділ 2. Проект інноваційного туру «Скарби Львівщини».....	18
2.1 Маршрут інноваційного туру.....	18
2.2 Програма інноваційного туру.....	18
Висновки.....	28
Список використаних джерел.....	33

ВСТУП

Актуальність теми. Туризм сьогодні не лише перетворюється на масове явище, але й займає одне з провідних місць серед найбільш динамічних і прибуткових секторів світової економіки. Ця галузь має унікальну здатність сприяти вирішенню соціально-економічних проблем, таких як створення нових робочих місць, розвиток підприємництва, налагодження міжнародних зв'язків, а також стимулює інтерес громадян до вивчення природної, історичної та культурної спадщини. Туристична діяльність також відіграє важливу роль у підтримці екологічної рівноваги та сталого розвитку. У сучасних умовах кожна держава, регіон чи місто прагне підкреслити свої унікальні риси та продемонструвати туристичний потенціал, активно працюючи над його промоцією.

На мою думку, туризм можна визначити як форму рекреаційної діяльності, що передбачає тимчасову зміну місця перебування для активного відпочинку. Це процес, який поєднує відновлення фізичних і психологічних сил із досягненням оздоровчих, пізнавальних, спортивних чи культурно-розважальних цілей.

Сучасна туристична галузь являє собою сукупність підприємств і організацій, діяльність яких спрямована на задоволення потреб споживачів у туристичних послугах і продуктах. Вона функціонує в умовах жорсткої конкуренції, активно розширюючи свої межі як на внутрішньому, так і на міжнародному ринках. Туризм, як сфера економічної діяльності, з одного боку, формується під впливом попиту на послуги з боку клієнтів, а з іншого — передбачає створення специфічних товарів і послуг, які призначені для задоволення цього попиту.

Вплив туризму у світі є надзвичайно значущим, оскільки він відіграє ключову роль у зміцненні міжнародних контактів і встановленні доброзичливих відносин між країнами. Туризм сприяє поглибленню взаєморозуміння між народами, підвищує авторитет держави на світовій арені, формує її ідентичність та позитивний імідж. Він також є важливим чинником розвитку національної гордості, удосконалення особистості та суспільства. Крім того, туризм стимулює розвиток світової торгівлі, гуманітарної сфери, міжнародного співробітництва, сприяє збереженню культурної спадщини та відродженню традицій, залучає інвестиції, покращує інфраструктуру і

підтримує розвиток сільського господарства.

Туристична галузь є важливою складовою національної економіки, і Львівська область має унікальні можливості для її розвитку. Завдяки багатому природному та історико-культурному потенціалу, регіон активно вдосконалює туристичну інфраструктуру, що сприяє зростанню підприємницької діяльності, зниженню рівня безробіття та підвищенню доходів населення. Розвиток туризму також стимулює розвиток сільських територій та збільшує надходження до місцевих бюджетів

Львівщина історично відіграє стратегічно важливу роль у політичному, економічному та культурному житті України. Цей регіон має унікальні особливості, які сприяють його розвитку як центру туристичної та курортної діяльності. Завдяки багатій історико-культурній спадщині, мальовничим природним ландшафтам та зручному географічному розташуванню, Львівська область традиційно займає провідні позиції серед регіонів України за перспективами розвитку туризму і курортів. Ці переваги роблять її однією з найпривабливіших локацій для туристів як на національному, так і на міжнародному рівнях [8].

Відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 01.08.2013 року № 638-р «Про схвалення концепції Державної цільової програми розвитку туризму та курортів на період до 2022 року» [9] туризм визнано однією з найперспективніших галузей і проголошено пріоритетним напрямом соціально-економічного та культурного розвитку.

Львівська область володіє значним потенціалом туристичних ресурсів, які, однак, ще недостатньо освоєні для максимального використання їхнього економічного та соціального ефекту. Попри багатий природний і культурно-історичний потенціал, ступінь їх залучення в туристичну діяльність залишається відносно низьким. У зв'язку з цим стратегічною метою розвитку туристичної сфери Львівщини має стати створення конкурентоспроможної туристично-рекреаційної галузі, яка стане однією з ключових сфер територіальної спеціалізації регіону.

Ця стратегія спрямована на задоволення попиту як українських, так і іноземних туристів у якісних туристично-рекреаційних послугах. Одночасно вона сприятиме соціально-економічному розвитку регіону завдяки зростанню доходів

обласного і місцевого бюджетів, залученню інвестицій, створенню нових робочих місць, підвищенню рівня здоров'я населення, а також збереженню та раціональному використанню культурної, історичної та природної спадщини.

Метою курсової роботи є дослідження та аналіз туристичного потенціалу Львівської області, визначення основних проблем і перспектив розвитку туристично-рекреаційної галузі регіону, а також розробка рекомендацій для формування конкурентоспроможної туристичної індустрії, яка сприятиме соціально-економічному розвитку регіону, збереженню культурної та природної спадщини, збільшенню інвестиційного притоку, створенню нових робочих місць та задоволенню потреб споживачів у якісних туристичних послугах.

Завданням курсової роботи є вивчення теоретичних основ туристично-рекреаційної діяльності, аналіз сучасного стану туристичного потенціалу Львівської області, визначення ключових проблем і факторів, що впливають на розвиток галузі, оцінка рівня використання природних і культурно-історичних ресурсів у туристичних цілях, а також розробка практичних рекомендацій для підвищення ефективності функціонування туристично-рекреаційної галузі регіону з метою її інтеграції в національний і міжнародний ринки туристичних послуг.

Об'єкт дослідження – туристична галузь Львівщини.

Предмет дослідження – сучасний обсяг та якість надання туристичних послуг на Львівщині.

Наукова новизна роботи полягає у проведенні комплексного дослідження процесів постпандемічного відновлення туристичної галузі Львівської області, що охоплює аналіз змін в обсягах та якості наданих туристичних послуг, а також визначення нових тенденцій і викликів, з якими стикається туризм у сучасних умовах. Особливу увагу приділено адаптації галузі до змінених потреб споживачів, розвитку інноваційних підходів у туристичному сервісі та ролі цифровізації в модернізації туристичної інфраструктури регіону.

Практичне значення. У курсовій роботі розроблено конкретні практичні рекомендації щодо підвищення якості та розширення обсягу туристичних послуг у Львівській області. Ці рекомендації ґрунтуються на проведеному аналізі сучасного

стану галузі, враховують актуальні тенденції та виклики постпандемічного періоду, а також спрямовані на покращення конкурентоспроможності регіону. Запропоновані заходи можуть бути корисними для місцевих підприємців у сфері туризму, а також для органів державної та місцевої влади в процесі стратегічного планування та підтримки розвитку туристичної інфраструктури.

Структура курсової роботи. Курсова робота складається зі вступу, двох розділів, списку використаних джерел із 20 найменувань. Робота складається з 34 сторінок основного тексту.

РОЗДІЛ I

АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНОЇ ГАЛУЗІ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

1.1 Географічне положення Львівщини

Питання розвитку туризму та сфери рекреаційних послуг досліджували численні вітчизняні науковці, серед яких Л. Богадьорова [1], Н. Васильєва [2], О. Гнаткович [3], С. Малахова, С. Радомський [5], О. Степанюк [10] та інші. Зокрема, Л. Богадьорова у своїх працях акцентує увагу на ролі господарств населення у розвитку туризму. Н. Васильєва досліджувала переваги та недоліки туризму для сільських територій. О. Гнаткович проводила оцінку Карпатського регіону за системою криміногенних, екологічних показників і рівня добробуту, які впливають на морально-психологічний клімат для туристів. На думку С. Малахової та С. Радомського, сільський туризм є ключовою основою розвитку туристичної індустрії у Закарпатській області. О. Степанюк досліджував вплив інформаційних технологій на організацію туризму. Проте, попри значну кількість наукових напрацювань, багато аспектів розвитку туризму, зокрема вивчення потенціалу туристичної сфери Львівщини, залишаються відкритими й потребують подальшого дослідження.

Географічне положення Львівської області створює унікальні умови для розвитку туризму. Розташування на перетині міжнародних транспортних шляхів, що з'єднують Україну з Польщею, Словаччиною, Угорщиною та Румунією, забезпечує регіону зручну доступність для туристів з різних країн. Різноманітність природних ландшафтів – від Волинської височини, Малого Полісся і Подільської височини на півночі до хребтів Українських Карпат на південному заході – створює ідеальні умови для розвитку рекреаційного господарства та різноманітних видів туризму.

Особливе поєднання місцевого колориту з активною діловою діяльністю приваблює туристів і сприяє формуванню позитивного іміджу регіону. Хоча раніше Львівщина асоціювалася переважно з містом Львовом, замками, горами та курортами, її територія має значно ширший потенціал. Унікальна історико-культурна спадщина, багатство мистецтва, лікувально-оздоровчі ресурси, самотутні

традиції та вигідне географічне положення створюють базу для розвитку різних видів туризму.

Серед перспективних напрямів – культурно-пізнавальний, лікувально-оздоровчий, гірськолижний, природничо-пізнавальний, науково-освітній, релігійний, мисливський, сільський, екологічний, водний, етнічний, спортивно-оздоровчий, діловий, відпочинково-розважальний, активний та екскурсійний туризм. Таким чином, Львівщина володіє величезним потенціалом для перетворення на один із провідних туристичних регіонів України.

Основним завданням дослідження ринку туристичних послуг Львівщини є розробка та впровадження високоякісного туристично-рекреаційного продукту, здатного конкурувати як на внутрішньому, так і на міжнародному ринках. Це завдання передбачає ефективне використання туристичного та рекреаційного потенціалу регіону, що дозволить забезпечити комплексний розвиток території, реалізацію її соціально-економічних інтересів та збереження екологічної рівноваги. Такий підхід сприятиме створенню конкурентоспроможної індустрії туристичних і рекреаційних послуг, яка не лише задовольнятиме потреби споживачів, але й стимулюватиме сталий розвиток регіону.

Відповідно до цього, першочерговим завданням у процесі вивчення туристичного ринку Львівської області є аналіз поточного стану туристичної галузі. Це включає оцінку рівня розвитку інфраструктури, ефективності використання туристичних ресурсів, якості наданих послуг, а також визначення основних проблем і викликів, що стоять перед галуззю. Такий підхід дозволить не лише отримати об'єктивну картину ситуації, але й закласти основу для формування стратегій, спрямованих на покращення конкурентоспроможності туристичного сектору регіону.

Львівщина традиційно займає провідні позиції серед регіонів України за перспективами розвитку туристичної індустрії. Її унікальне поєднання природно-ресурсного та історико-культурного потенціалу, вигідне географічне розташування в центрі Європи, а також багаторічний досвід і напрацювання у сфері рекреації створюють вагомі передумови для пріоритетного розвитку системи санаторно-

курортного лікування, туризму та відпочинку. Орієнтована як на внутрішнього споживача, так і на іноземних туристів, туристична галузь Львівщини має значний потенціал для подальшого вдосконалення і розширення, сприяючи економічному зростанню регіону та зміцненню його іміджу на міжнародній арені.

Львівська область входить до п'ятірки найбільш привабливих і популярних туристично-рекреаційних регіонів України. На її території зосереджено понад 4000 пам'яток історії та культури, що є ваговою складовою туристичного потенціалу регіону. Особливу цінність становлять понад 2000 пам'яток, розташованих у Львові, місті, яке входить до списку світової культурної спадщини ЮНЕСКО. Також значна кількість історичних та культурних пам'яток знаходиться у таких містах, як Жовква, Белз, Бібрка, Золочів, Жидачів, Самбір та Дрогобич. Це багатство історико-культурної спадщини сприяє формуванню унікального туристичного образу Львівщини як одного з провідних центрів культурно-пізнавального туризму [10].

Львівська область володіє значним природно-рекреаційним потенціалом, частка якого у загальному природно-ресурсному потенціалі України становить 5,377%. Серед Карпатських областей за сумарним потенціалом природних рекреаційних ресурсів Львівщина поступається лише Закарпаттю, частка якого складає 7,036%. У структурі рекреаційних ресурсів області домінують ресурси, призначені для відпочинку і туризму (70%), тоді як ресурси санаторно-курортного лікування становлять 30%. Загалом природні рекреаційні ресурси складають 14,3% у сумарному природно-ресурсному потенціалі Львівської області, що значно перевищує середній показник по Україні, який становить 9,5%. Це свідчить про високий потенціал Львівщини для розвитку різноманітних видів рекреаційної діяльності, зокрема туризму та оздоровлення [10].

1.2. Туристичні ресурси та інфраструктура Львівщини

Різноманітність природних умов і багатство еколого-рекреаційних ресурсів Львівщини створюють сприятливі умови для розвитку екологічного туризму. Станом на 1 липня 2024 року, на території області функціонує 424 об'єкти природно-

заповідного фонду загальною площею 182,4 тис. га, що становить 8,3% від загальної площі області.

Серед них є природний заповідник «Розточчя», національні природні парки «Сколівські Бескиди», «Яворівський», «Північне Поділля», «Бойківщина» та «Королівські Бескиди», а також регіональні ландшафтні парки «Знесіння», «Равське Розточчя», «Верхньодністровські Бескиди» та «Стільське Горбогір'я».

Ці природоохоронні території є основою для розвитку екологічного туризму, пропонуючи відвідувачам можливість ознайомитися з унікальними природними ландшафтами, багатою флорою та фауною, а також сприяють збереженню природної спадщини регіону:

1 природний заповідник «Розточчя» (площею у 2084,50 га);

2 національних природних парки - «Яворівський» (7078,600 га) та «Сколівські Бескиди» (35684 га);

3 регіональних ландшафтних парки - «Верхньодністровські Бескиди» (8536 га), «Надсянський» (19428 га) та «Знесіння» (312,100 га);

37 заказників;

176 пам'яток природи;

48 заповідних урочищ;

261 парк-пам'яток садово-паркового мистецтва;

3 ботанічні сади та 1 зоологічний парк [10].

Львівська область багата на природно-рекреаційні та лікувально-оздоровчі ресурси, що включають 7 типів лікувальних і мінеральних вод, лікувальні грязі та озокерит. Ці ресурси слугують основою для функціонування відомих в Україні та за її межами курортів, таких як Трускавець, Східниця, Моршин, Немирів, Великий Любінь і Шкло.

Станом на 30 вересня 2011 року мережа санаторно-курортних і оздоровчих закладів області налічувала 102 суб'єкти господарювання, зокрема 47 санаторіїв (з них 5 дитячих), 8 санаторіїв-профілакторіїв, 6 пансіонатів відпочинку, 9 пансіонатів із лікуванням і 32 бази відпочинку. За кількістю таких закладів Львівщина посідала сьоме місце серед регіонів України, забезпечуючи 3,6% від загальної кількості

санаторно-курортних і оздоровчих закладів країни.

Ці ресурси та інфраструктура створюють потужний потенціал для подальшого розвитку лікувально-оздоровчого туризму в регіоні, сприяючи зміцненню його позицій як одного з провідних центрів санаторно-курортного лікування в Україні [10].

Туристична інфраструктура Львівської області є розвиненою та багатогранною, що забезпечує широкий спектр послуг для відвідувачів. Вона включає 124 санаторно-курортних заклади, 500 садіб зеленого туризму, 250 закладів проживання, 280 закладів харчування, 12 туристично-інформаційних центрів, понад 162 державних і громадських музеїв та галерей, 10 театрів, а також інші туристичні та відпочинкові об'єкти.

На території області розташовані 320 найбільш відвідуваних туристичних об'єктів і архітектурних пам'яток, а також 37 природних комплексів, які є популярними серед мандрівників. Для забезпечення якісного туристичного супроводу функціонує 8 організацій з підготовки фахівців, діють 3 консульські установи та 14 туристичних громадських організацій.

Ця інфраструктура формує основу для розвитку різних видів туризму, сприяючи залученню туристів, створенню комфортних умов для їх перебування та зміцненню іміджу Львівської області як одного з провідних туристичних регіонів України [10].

Львівщина є популярним туристичним регіоном, який щороку відвідують туристи з понад 100 країн світу. Найбільше гостей приїжджає з Польщі, Білорусі, Латвії, Німеччини, США, Канади, Великобританії, Данії, Франції, Азербайджану, Австрії, Італії, Ізраїлю та Угорщини.

Виїзний туризм є більш вигідною формою діяльності для туристичних підприємств у порівнянні з в'їзним (іноземним) та внутрішнім туризмом. Практично кожна туристична фірма області займається виїзним туризмом, тоді як лише близько 20% підприємств спеціалізуються на в'їзному та внутрішньому туризмі.

Проте дані щорічного моніторингу літнього туристичного сезону свідчать про стабільний потік іноземних туристів. Щодня у Львові перебуває близько 3 тисяч

іноземних туристів, а у вихідні ця цифра зростає до 5-6 тисяч, серед яких 60% становлять гості з Польщі, а 20% — туристи з інших країн. Це підкреслює стратегічну важливість розвитку в'їзного туризму як економічно значущої складової туристичної галузі регіону [10].

Таблиця 1.1 SWOT-аналіз розвитку туризму у Львівській області

Сильні сторони	Слабкі сторони
<ul style="list-style-type: none"> – вигідне географічне розташування; – унікальна історично-культурна спадщина; – багатий природно-рекреаційний потенціал; – інвестиційна привабливість регіону; – значна кількість санаторно-курортних закладів; – наявність регіональних програм розвитку туризму; – зростання конкуренції на ринку туристичних послуг; – активна позиція населення стосовно розвитку туризму у регіоні. 	<ul style="list-style-type: none"> – слабкий рівень розвитку туристичної інфраструктури; – низький рівень надання послуг у туристичних закладах; – недостатня кількість засобів розміщення і закладів харчування; – невпорядкований стан автошляхів; – низький рівень поінформованості щодо можливих туристичних програм у регіоні; – низький рівень кваліфікації працівників туристичної галузі; – недостатня кількість державних програм із збереження та відновлення історично-культурних пам'яток
Можливості	Загрози
<ul style="list-style-type: none"> – використання географічного положення для збільшення туристичних потоків; – використання природного потенціалу для розвитку нових видів туризму (сільський зелений, оздоровчо-лікувальний тощо); – залучення об'єктів історико-культурної спадщини до туристично-рекреаційних заходів; – облаштування транспортної та обслуговуючої інфраструктури туризму; – збільшення кількості закладів розміщення та відпочинку; – здорова конкуренція на ринку туристичних послуг. 	<ul style="list-style-type: none"> – зменшення кількості іноземних туристів через світову пандемію коронавірусної інфекції COVID-19; – недосконалість туристичної інфраструктури та низький рівень надання туристичних послуг; – недостатнє фінансування з державного бюджету туристичних програм; – руйнування історичних та архітектурних пам'яток; – надмірне використання вичерпних природно-рекреаційних ресурсів; – скорочення туристичних потоків внаслідок низького рівня маркетингу галузі туризму Львівської області.

У таблиці 1.1 представлений SWOT-аналіз розвитку туризму у Львівській області, що дозволяє здійснити всебічну оцінку внутрішніх та зовнішніх чинників, які впливають на розвиток галузі в регіоні. Цей аналіз є важливим інструментом наукового дослідження та обов'язковим етапом підготовки стратегічних і маркетингових планів. Він надає можливість ідентифікувати ключові чинники успіху, що сприяють розвитку туристичної сфери, а також виявити слабкі сторони і

загрози, які гальмують її прогрес.

Встановлені під час аналізу недоліки та загрози потребують усунення через реалізацію комплексної політики, яка повинна включати активну участь державних органів у співпраці з суб'єктами підприємницької діяльності, задіяними у туристичній галузі. Такий підхід сприятиме покращенню конкурентоспроможності регіону на туристичному ринку, забезпечуючи сталий розвиток туризму у Львівській області.

Туристична галузь Львівської області традиційно займає провідне місце в економіці регіону, про що свідчать вагомі надходження до бюджету: на початок 2020 року вони склали 860,9 млн грн податків і зборів. Однак пандемія COVID-19, що розпочалася у 2020 році, суттєво вплинула на туристичну індустрію як на Львівщині, так і в усьому світі. За даними Організації економічного співробітництва та розвитку, міжнародний туризм у 2020 році скоротився більш ніж на 80% у порівнянні з 2019 роком.

Попри це, попит на туристичні послуги залишається актуальним, хоча і зазнав змін. Туристи надають перевагу меншим сільським зеленим садибам замість великих готелів, а також обирають індивідуальні подорожі замість групових турів, орієнтуючись на безпеку та дотримання протоколів.

У відповідь на ці виклики Управлінням розвитку туризму та курортів Львівської обласної державної адміністрації була розроблена програма «Туризм в умовах COVID-19: план дій на 2021–2023 рр.». Основною метою цієї програми є мінімізація негативного впливу пандемії на туристичну галузь регіону та створення умов для її адаптації й розвитку. Програма визначає туризм як високорентабельну сферу економіки та важливий інструмент культурного і духовного виховання.

У межах цієї концепції передбачено розв'язання проблем і впровадження інструментів підтримки туризму, зокрема через забезпечення дотримання протоколів безпеки, розробку маркетингових кампаній і стимулювання внутрішнього та в'їзного туризму. Реалізація цих заходів спрямована на збереження туристичної активності у регіоні, адаптацію до нових умов та зміцнення економічної стійкості галузі.

Основними питаннями галузі туризму, які розглядаються у комплексній програмі розвитку туризму та курортів у Львівській області на 2021–2023 рр., є:

1. система інформування та промоції учасників туристичного ринку;
2. доступ до статистичних туристичних даних;
3. безпека туристів під час подорожей;
4. модернізація туристичної інфраструктури;
5. створення туристичних продуктів, адаптованих до пандемічного і післяпандемічного періодів.

Комплексна програма розвитку туризму та курортів у Львівській області на 2021–2023 роки передбачає впровадження конкретних інструментів і пропозицій для вирішення основних завдань галузі. Для промоції туристичних продуктів Львівщини створюється єдина туристична платформа-сайт, яка забезпечуватиме зворотний зв'язок із туристами, надаватиме персоналізовані рекомендації щодо відвідування туристичних об'єктів і пропонуватиме готові маршрути для подорожей регіоном. Також планується відкриття нових туристично-інформаційних центрів для надання комплексних послуг туристам.

Для розвитку внутрішнього туризму передбачено створення відеороликів, які популяризуватимуть подорожі Львівщиною із наголосом на безпеку, а також ознакування безпечних місць для відвідування. Важливим інструментом стане співпраця з мобільними операторами, які інформуватимуть туристів про наявні туристичні продукти та карантинні обмеження в регіоні.

З метою забезпечення безпеки туристів, програма наголошує на навчанні персоналу туристичних підприємств навичкам надання домедичної допомоги та розробці протоколів дій у разі виявлення симптомів COVID-19. Це сприятиме підвищенню довіри туристів до регіону та створенню умов для безпечного відпочинку.

Завдяки багатим туристично-рекреаційним ресурсам, зручному географічному розташуванню та ефективним заходам, які передбачені програмою, Львівщина залишається одним із найбільш перспективних регіонів України для розвитку різних видів туризму та створення нових туристичних продуктів..

Висновки за розділом 1.

На основі проведеного дослідження можна сформулювати основні висновки щодо тенденцій та перспектив розвитку туризму у Львівській області:

1. Туризм є багатогранним явищем, що впливає на різні аспекти економічного та суспільного життя. Він сприяє розвитку суміжних галузей, таких як торгівля, транспорт, сільське господарство, освіта та інші, а також є джерелом значних бюджетних надходжень.

2. Населення Львівської області виступає як середовищем, так і суб'єктом туристичної діяльності. Хоча статева структура населення залишається стабільною, демографічні зміни, такі як скорочення загального населення та збільшення частки осіб старшого віку, впливають на споживання туристичних послуг.

3. Туристичні потоки у 2020 році суттєво скоротилися через пандемію COVID-19, що спричинило закриття кордонів і обмеження подорожей. Зменшення кількості туристів охопило всі категорії: іноземні (-95,3%), виїзні (-31,9%) та внутрішні (-61,6%).

4. Структура туристичного потоку змінилася: у 2020 році 76,1% склали виїзні туристи, 23,6% — внутрішні туристи, а лише 0,4% — іноземні. Для порівняння, у 2018 році ці показники становили 61,9%, 33,9% та 4,2% відповідно.

5. Іноземні туристи, які відвідали Львівську область у 2020 році, переважно походили з Азербайджану (34,2%), Польщі (24,7%) та Молдови (18,8%). Виїзні туристи з Львівщини найбільше подорожували до Туреччини (33,1%), Єгипту (32,4%) та Болгарії (10,2%).

6. Туристичні підприємства Львівської області впроваджують екологічні заходи, спрямовані на зменшення негативного впливу на природу та раціональне використання природних ресурсів, що є важливим для сталого розвитку регіону.

7. Питання охорони праці врегульовані на належному рівні. Туристичні підприємства забезпечують дотримання техніки безпеки, що сприяє зниженню виробничого травматизму.

8. Для мінімізації наслідків пандемії та стимулювання розвитку туризму у Львівській області необхідно зосередитися на промоції внутрішнього туризму,

створенні нових туристичних продуктів, вдосконаленні інфраструктури та впровадженні протоколів безпеки. Екологічна орієнтація туризму стане додатковою конкурентною перевагою регіону.

РОЗДІЛ 2. ІННОВАЦІЙНИЙ ТУРИСТИЧНИЙ ТУР «СКАРБИ ЛЬВІВЩИНИ»

2.1 Маршрут інноваційного туру

Мета туру - Залучити туристів до вивчення культурної спадщини, природних красот та гастрономічних традицій Львівської області через інтерактивні заходи, технології та залучення місцевих жителів.

Цільова аудиторія - Туристи віком 18-45 років, які зацікавлені в активному відпочинку, культурній спадщині та гастрономії.

Тривалість туру - 3 дні / 2 ночі

День 1: Львів – Олесько – Збараж

День 2: Збараж – Почаїв – Тернопіль

День 3: Тернопіль – Львів

2.2 Програма інноваційного туру

День 1:

09:00 – Відправлення з Львова на автобусі (оглядова екскурсія по місту)

Шановні гості! Під час подорожі до замку в Олеську, ви побачите з вікна автобуса та почуєте розповіді екскурсовода про палац Галицького Намісництва, Оперний театр, Порохова вежа, палац генерал-губернаторів Галичини, Національний драматичний театр ім. М.Заньковецької, східний оборонний мур Бернардинського монастиря, палац латинських архієпископів, костел та дзвінниця Св. Андрія, Глинянська вежа, барокова церква Стрітєння, південна околиця княжого міста з костелом Марії Сніжної, що належав першим німецьким колоністам, палац Піллерів, пожежна частина 1899-1901 рр. в неороманському стилі, монастир театинів, площа Митна, костел Св. Антонія Падуанського, кармелітський храм, пам'ятник королю Данилу Галицькому, меморіал Марсове поле.

10:30 – Прибуття до замку в Олеську

Олеський замок, одна з найстаріших фортець України, є визначною пам'яткою архітектури часів Київської Русі. Перші згадки про замок датуються 1327 роком. Ця старовинна споруда, що розташована на мальовничому пагорбі, зберігає у своїх стінах багатовікову історію, повну таємниць і легенд.

Замок відіграв значну роль в історії регіону, зокрема як важливий оборонний пункт. Однак найбільшу славу він здобув завдяки тому, що тут у 1629 році народився майбутній король Польщі Ян III Собеський. За його правління замок набув статусу королівської резиденції, ставши символом величі та культурного розвитку епохи.

Екскурсія з використанням AR (доповнена реальність): туристи отримають планшети з програмою, яка показує історичні сцени і персонажів замку.

12:30 – Обід в кафе «Олеський замок» з місцевими стравами.

(Олесько, вул.. Замкова,3)

14:00 – Відправлення до Збаража

15:30 – Відвідування Збараського замку

Тут проведуть інтерактивну гру-квест, пов'язану з історією замку.

Інтерактивна гра-квест "Легенди Збараського замку"

Опис гри. Вас чекає захоплююча подорож до Збараського замку, де ви відкриєте таємниці його історії, розгадаєте загадки та виконаєте завдання, щоб дізнатися про важливі події та персонажі, які залишили свій слід в його стінах.

Мета гри. Пройти всі етапи квесту, зібрати відомості про історію Збараського замку та знайти "скарб" - легендарний артефакт, який, на вашу думку, може бути захований в замку.

Етапи квесту

Етап 1: Початок подорожі. Локація: Вхід до замку. Завдання: Учасники отримують історію замку та важливі дати. Вони повинні відповісти на запитання про те, коли був побудований замок. Головоломка: "Відгадай рік". Гравці отримують картки з різними роками і мають вибрати правильний.

Етап 2: Зал лицарів. Локація: Зал лицарів. Завдання: Розгадати загадки, пов'язані із відомими особистостями, які відвідували або боролися за замок.

Головоломка: "Вгадай особистість". Є кілька підказок про історичну постать, і учасники мають вгадати, хто це.

Етап 3: Оборонні споруди. Локація: Стіни замку. Завдання: Знайти і вивчити елементи оборонних споруд. Гравцям потрібно згадати, які матеріали використовувалися для побудови. Головоломка: Мозаїка - відновити малюнок, розташувавши карточки з зображенням елементів оборонних споруд.

Етап 4: Підземелля. Локація: Підземелля замку. Завдання: Взяти участь у пошуках артефакту. У підземеллі сховано кілька коробок з підказками. Кожна

підказка веде до наступної коробки. Головоломка: "Код доступу". Щоб відкрити коробку, потрібно розгадати шифр, пов'язаний з історією замку.

Етап 5: Скарб. Локація: Тайна кімната. Завдання: Після того, як гравці знайдуть всі підказки, вони відкривають кімнату, де знайдуть "скарб" – символічний скарб (може бути книга, пам'ятний знак або інший артефакт, що відображає історію замку). Головоломка: "Останній виклик". Обираючи правильний шлях, гравці проходять через лабіринт і розгадують останню загадку, щоб отримати доступ до кімнати зі скарбом

Фінал

Після того, як гравці знаходять "скарб", вони отримують сертифікат про завершення квесту та пам'ятні призи, які символізують їхню подорож крізь історію Збараського замку.

Ресурси: історичні джерела про Збараський замок, картки з загадками та підказками, мапа замку для орієнтації.

Примітка. Квест можна адаптувати для різних вікових груп, додаючи або спрощуючи завдання та головоломки. Гравці можуть грати індивідуально або в командах, що додає елемент спілкування та командної роботи.

18:00 – Поселення в місцевий готель.

19:30 – Вечера та дегустація місцевих вин.

День 2:

08:00 – Сніданок у готелі.

09:00 – Відправлення в Почаїв

10:00 – Відвідування Почаївської лаври

Екскурсія з історичним контекстом та можливістю участі у молитві (для

бажаючих).

Почаївська Лавра є одним із найбільших і найшанованіших православних монастирів, відомих не лише в Україні, а й у всьому православному світі. Згідно з легендою, монастир був заснований у 1527 році й досі залишається духовним центром, який щороку відвідують тисячі паломників.

Екскурсія розпочнеться із знайомства зі Свято-Успенською Почаївською Лаврою. Тут ви матимете можливість приклонитися до чудотворної ікони Почаївської Божої Матері, відомої своїми численними зціленнями, а також побачити камінь із відбитком Стопи Божої Матері, який вважається святинею. На території монастиря знаходиться джерело з цілющою святою водою, яку можна набрати.

Окрім цього, ви відвідаєте підземні печери Лаври, де зберігаються мощі преподобного Іова Почаївського і преподобного Амфілохія Почаївського, які є одними з найшанованіших святих. Також у вас буде можливість долучитися до Ранкової служби, занурившись у духовну атмосферу монастирського життя. 12:30 – Обід у кафе «Почаїв» з селянською кухнею.

14:00 – Відправлення до Тернополя

15:00 – Прогулянка на катері по Тернопільському озеру (з QR-кодами для отримання цікавих фактів).

17:00 – Відвідування Тернопільського замку

Старий замок в Тернополі має дуже давню і багату історію. Його багато разів руйнували і спалювали, проте з часом відновлювали. На жаль, до цих пір зберігся не увесь замок, а лише його палац. Це пам'ятка архітектури національного значення. Він розташований у самому центрі міста, на березі Тернопільського ставу.

Залучення до творчого майстер-класу по виготовленню народних ремесел.

Творчий майстер-клас з виготовлення народних ремесел в Тернопільському замку

Мета: Залучення учасників до традиційного українського народного мистецтва через практичні заняття. Привернення уваги до культурної спадщини та ремесел Тернопільщини.

Місце проведення: Тернопільський замок

Програма заходу:

Привітання організаторів

Коротка презентація народних ремесел і їх значення в українській культурі

Перший майстер-клас: Виготовлення писанок. Ознайомлення з технікою розпису яєць (декупаж, воскова техніка, метод крапанки)

Практична частина: учасники розписують свої писанки.

Спілкування між учасниками, обмін враженнями

Другий майстер-клас: виготовлення традиційних ляльок-мотанок

Огляд матеріалів та інструментів, пояснення значення ляльок у народній культурі

Практична частина: учасники створюють свої ляльки-мотанки

Виставка робіт учасників

Презентація творів учасників майстер-класів

Обговорення готових виробів

Вручення сертифікатів учасникам

Фотосесія на фоні Тернопільського замку

17:00 — Вільний час для спілкування та обміну досвідом

Необхідні матеріали: яйця для писанок, фарби, воскові свічки, тканини, нитки, підручні матеріали для ляльок.

19:30 – Вечеря в ресторані «Старий млин» з живою музикою.

День 3:

08:00 – Сніданок у готелі.

09:00 – Відправлення до села Кривче

10:00 – Відвідування Кривченських печер

Кришталева печера, розташована в селі Кривче Борщівського району Тернопільської області, є однією з найбільших гіпсових печер Європи та однією з головних природних атракцій регіону. Загальна довжина її ходів становить 22,5 км, а екскурсійний маршрут протяжністю майже 3 км проходиться за 1,5 години. Постійна температура у печері становить +11 °С, що створює комфортні умови для відвідувачів у будь-яку пору року. Це єдина освітлена печера Тернопільщини, яка приймає туристів протягом усього року.

Екскурсія починається з 500-метрового Вхідного коридору, стіни якого сяють гіпсовими утвореннями, схожими на листя папороті. Далі маршрут веде до залу Скель, прикрашеного кам'яними пірамідами, та паралельного Коридору кам'яних бурульок, де зі стелі звисають химерні гіпсові нарости. У Зоологічному залі гіпсові формації нагадують різних тварин, що особливо захоплює відвідувачів.

Особливо цікавою є зала Завалів, де цементні пломби, встановлені ще у 1928 році, залишилися неушкодженими після двох землетрусів, підтверджуючи безпечність подорожей у печері. Далі туристи потрапляють до коридору, вкритого гіпсовими кристалами білого, кремового та рожево-бурштинового кольорів, і виходять до зали Скелета, яка наразі закрита для відвідувачів. На завершення екскурсії їх проводить «господар печери» — Кам'яний буйвол.

Кришталева печера також є об'єктом наукових досліджень. Тут знайдено рештки давніх тварин і рослин. Щороку у печері проводяться змагання зі спелеорієнтування та розвідувальні роботи, які відкривають нові зали та ходи, розширюючи можливості для спелеотуризму. Це місце не лише приваблює туристів своєю унікальною красою, але й слугує важливим природним і науковим центром

регіону.

Тур з гідом та інтерактивними елементами. Учасники отримають інформацію про печерні утворення через віртуальну реальність.

Опис туру

Цей тур пропонує унікальну можливість дослідити Кривченську кришталеву печеру, занурюючись у її таємниці та красу через інтерактивний досвід з використанням технологій віртуальної реальності (VR). Тур включатиме супроводження досвідченого гіда, який надасть учасникам необхідну інформацію про печерні утворення, їх історію та екологію.

Структура туру

Збір учасників: Місце зустрічі біля входу до печери. Коротке ознайомлення з програмою туру.

Вступний брифінг: Знайомство з гідом та учасниками. Загальна інформація про Кривченську печеру: її відкриття, геологічні особливості та біорізноманіття.

Початок екскурсії: Фізичний похід в печеру з зупинками для обговорення ключових фактів про печерні утворення. Включення інтерактивних VR-елементів на стратегічних точках.

Віртуальна реальність: Учасники отримують VR-окуляри, щоб дослідити різноманітні печерні утворення в деталях. Зображення та 3D-моделі сталактитів, сталагмітів та інших кристалічних структур. Інформаційні відео про формування печер, їх екосистеми та місцеві легенди.

Запитання та обговорення: Учасники можуть ставити запитання гіду під час інтерактивних сесій, використовуючи VR для наочності. Обговорення цікавих фактів і задоволення цікавих питань.

Групове завдання: Учасники поділяються на команди для виконання завдання: знайти та ідентифікувати певні печерні утворення за допомогою VR. Переможці отримують пам'ятні призи (наприклад, магніти або книжки про печеру).

Заключна частина: Завершення туру у визначеній зоні, де учасники можуть поділитися враженнями. Запрошення на спілкування та заповнення анкет зворотного зв'язку.

Такий інтерактивний тур дозволяє не лише пізнати красу та унікальність Кривченської кришталевої печери, але й робить навчання цікавим і залучаючим завдяки сучасним технологіям. Участь у такому турі обов'язково залишить незабутні враження та велике зацікавлення до геології і природи.

12:30 – Обід у селі з традиційними стравами.

14:00 – Повернення до Львову

16:00 – Час на відвідування місцевих ремісничих майстерень та сувенірних крамниць

Гід запропонує декілька адрес сувенірних крамниць, де у гостей буде

можливість придбати сувеніри на згадку про цю цікаву і пізнавальну подорож.

18:00 – Завершення туру.

Особливості туру

Технології: Використання AR, VR та QR-кодів для надання інформації.

Гастрономічні елементи: Всі страви приготовані з місцевих продуктів, з можливістю відвідати ринок місцевих товарів.

Культура: Залучення місцевих жителів до проведення майстер-класів та гастрономічних дегустацій.

Реклама туру Використання соціальних мереж, блогерів та інфлюенсерів для популяризації туру. Організація акцій та знижок на ранні замовлення.

Вартість туру Вартість туру включає транспорт, проживання, харчування, екскурсії та активності. (Сума може варіюватися залежно від кількості учасників і обраних послуг).

Висновки за розділом 2.

Цей інноваційний тур не тільки забезпечить незабутні враження, а й сприятиме розвитку екологічного та культурного туризму у Львівській області.

ВИСНОВКИ

У курсовій роботі проведено аналіз сучасного стану обсягу та якості туристичних послуг у Львівській області, що дозволило визначити основні проблеми розвитку туризму. Серед них: несприятлива економічна та політична ситуація в Україні, недоліки державної політики у сфері туризму, низький рівень реклами туристичних центрів за кордоном, відсутність планування та фінансування освоєння перспективних туристичних територій, слабка туристична інфраструктура, недостатня кваліфікація працівників, проблеми з охороною навколишнього середовища, невідповідність рівня обслуговування європейським стандартам, неефективне використання мінеральних ресурсів, поганий стан історико-культурних пам'яток та високий рівень оподаткування бізнесу в туристичній сфері.

Для подолання цих проблем запропоновано такі основні шляхи вирішення:

1) Фінансування та інвестиції - збільшення державних дотацій на розвиток туризму, стимулювання іноземних і внутрішніх інвестицій у галузь.

2) Покращення інфраструктури - ремонт автошляхів, модернізація туристичних об'єктів і засобів розміщення, облаштування туристичних маршрутів з відповідними зупинками, притулками, інформаційними знаками.

3) Відновлення культурної спадщини - ремонт і оновлення пам'яток історії, культури та археології.

4) Розширення туристичних послуг - збільшення асортименту та підвищення якості послуг, створення нових засобів розміщення.

5) Інформаційно-рекламна діяльність - покращення рівня реклами та інформаційного забезпечення, зокрема, створення сучасного інформаційного сервісу для туристів.

6) Ощадливе використання природних ресурсів - впровадження ефективної системи управління природними ресурсами, раціональне використання мінеральних і термальних вод.

7) Підвищення кваліфікації кадрів - забезпечення підготовки та навчання фахівців туристичної галузі.

8) Правове регулювання - удосконалення нормативно-правової бази для

стимулювання розвитку туризму.

9) Формування позитивного іміджу - активна промоція туристичних можливостей Львівської області на міжнародному рівні.

Запропоновані заходи створюють основу для ефективного розвитку туристичної галузі Львівської області, сприяючи зростанню її конкурентоспроможності, збільшенню туристичних потоків і зміцненню економічного потенціалу регіону.

CONCLUSIONS

The course work analyzed the current state of the volume and quality of tourist services in the Lviv region, which allowed us to identify the main problems of tourism development. Among them: unfavorable economic and political situation in Ukraine, shortcomings of state policy in the field of tourism, low level of advertising of tourist centers abroad, lack of planning and financing of the development of promising tourist areas, weak tourist infrastructure, insufficient qualification of employees, problems with environmental protection, inconsistency of the level of service with European standards, inefficient use of mineral resources, poor condition of historical and cultural monuments and high level of taxation of business in the tourism sector.

To overcome these problems, the following main solutions are proposed:

1) Financing and investments - increasing state subsidies for the development of tourism, stimulating foreign and domestic investments in the industry.

2) Infrastructure improvement - repair of roads, modernization of tourist facilities and accommodation facilities, arrangement of tourist routes with appropriate stops, shelters, information signs.

3) Restoration of cultural heritage - repair and renovation of historical, cultural and archaeological monuments.

4) Expansion of tourist services - increasing the range and improving the quality of services, creation of new accommodation facilities.

5) Information and advertising activities - improving the level of advertising and information support, in particular, the creation of a modern information service for tourists.

6) Economical use of natural resources - implementation of an effective natural resources management system, rational use of mineral and thermal waters.

7) Improving the qualifications of personnel - ensuring the training and education of specialists in the tourism industry.

8) Legal regulation - improving the regulatory framework to stimulate the development of tourism.

9) Formation of a positive image - active promotion of the tourism opportunities of the Lviv region at the international level.

The proposed measures create the basis for the effective development of the tourism industry of the Lviv region, contributing to the growth of its competitiveness, increasing tourist flows, and strengthening the economic potential of the region.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Богадьорова Л. Роль господарств населення у розвитку сільського зеленого туризму в Україні. URL: <http://ekhsuir.kspu.edu/bitstream/handle/123456789/5504/Л.М.Богадьорова.pdf>.
2. Васильєва Н. Зелений туризм - панацея чи черговий міф? URL: <https://www.greentour.com.ua/>.
3. Гнаткович О. Оцінка привабливості туристичних ресурсів Карпатського регіону // Глобальні та національні проблеми економіки. 2017. Вип.17. С.136-138.
4. Колективні засоби розміщування та туристична діяльність у Львівській області: статистичний збірник. URL: <http://www.lv.ukrstat.gov.ua/ukr/publ/2017/ZB2120170101.pdf>.
5. Малахова С., Радомський С. Сільський зелений туризм - основа розвитку туристичної індустрії Закарпаття // Науковий вісник НЛТУ України. 2013. Вип.23.16. С.129-133.
6. Мігущенко Ю. Проблеми та перспективи розвитку туристичної галузі Львівської області // Ефективна економіка 2015. №11.
7. Павліш Л. Львівщина як перспективний регіон України для розвитку туризму та рекреації // Торгівля, комерція, підприємництво. 2013. Вип.15. С.124-128.
8. Програма розвитку туризму, курортів і рекреації у Львівській області на 2018-2020 роки. URL: https://archive.lvivoblrada.gov.ua/document.php?doc_id/1394.
9. Про схвалення концепції Державної цільової програми розвитку туризму та курортів на період до 2022 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 1 серпня 2013 р. №638-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/638-2013-p>.
10. Степанюк О.О., Бабікова К.О., Ісаєнко В.М. Роль інформаційних технологій в організації сільського зеленого туризму // Збалансоване природокористування. 2016. №1. С.58-61.
11. Березівська О. Й., Березівський З. П. Стан і перспективи розвитку туристичної галузі у Львівській області. Аграрна економіка. 2021. Т. 14. № 1 – 2. С. 103 – 109.
12. Величко В. В. Організація рекреаційних послуг. Навчальний посібник.

Харків : Харківський національний університет міського господарства ім.О. М. Бекетова, 2013. 202 с. 4. Гогіташвілі Г. Г. Системи управління охороною праці: Навчальний посібник. Нац. Ун-т “Львівська політехніка”. Львів : Афіша, 2002. 316 с.

13. Головне управління статистики Львівської області [Електронний ресурс]. Режим доступу : <https://www.lv.ukrstat.gov.ua>

14. Департамент екології та природних ресурсів Львівської обласної державної адміністрації. Офіційний сайт. [Електронний ресурс]. – Режим доступу :<https://deplv.gov.ua/>

15. Львівська область: природні умови та ресурси: монографія; за заг. ред. д-ра геогр. наук, проф. М. М. Назарука. Львів : Видавництво Старого Лева, 2018. 592 с.

16. Мироненко Д. О., Кайнова С. М., Углова О. В. Малі міста України. Львівська область : бібліогр. покажч. М-во регіон. розвитку, буд-ва та житл.-комун. госп-ва України, Держ. наук. архітектур.-буд. б-ка ім. В. Г. Заболотного. Київ : ДНАББ ім. В. Г. Заболотного, 2017. 663 с. 25. Мігущенко Ю. Проблеми та перспективи розвитку туристичної галузі Львівської області. Ефективна економіка, [online]. Доступно :<http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=4564>

17. Статистичний щорічник Львівської області за 2020 рік. Головне управління статистики у Львівській області. Львів, 2021. 345 с.

18. Ступень М. Г., Березівська О. Й., Дудяк Р. П. Сучасний стан і перспективирозвитку туристично-рекреаційного потенціалу Львівської області. Аграрна економіка. 2019. Т. 12. № 1-2. С.32-37.

19. Укр-інформ. Мультимедійна платформа. Туризм. [online]. Доступно :<https://www.ukrinform.ua/rubric-tourism>

20. Львівська обласна військова адміністрація <https://old.loda.gov.ua> > news